

คู่มือการตรวจสอบตัดปี
ส่วนวางแผนและประเมินผล
การตรวจสอบงานคดี

คำนำ

คู่มือการตรวจสอบตัดปีของส่วนวางแผนและประเมินผล : การตรวจสอบงานคดี ฉบับนี้ สำนักงานศุลกากรภาคที่ ๔ จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมความรู้ภายในองค์กรตามโครงการจัดการองค์ความรู้ภายในองค์กร (KM) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ และเพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีคู่มือสำหรับใช้ในการปฏิบัติงานตรวจสอบตัดปีด้านศุลกากรในเขตพื้นที่ของสำนักงานศุลกากรภาคที่ ๔ ในขณะที่เดียวกันก็สามารถใช้เป็นคู่มือประกอบการอบรมเจ้าหน้าที่ผู้ได้รับการบรรจุใหม่ เจ้าหน้าที่ผู้ได้รับการโยกย้ายมาปฏิบัติงานจากหน่วยงานอื่น หรือเจ้าหน้าที่ผู้มีความสนใจการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบตัดปี ใช้เพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม อันจะทำให้เกิดความเข้าใจ สามารถนำความรู้ไปใช้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คณะทำงานย่อยจัดการองค์ความรู้ภายในองค์กร (KM) หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือปฏิบัติงานฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อเจ้าหน้าที่ศุลกากรทุกท่านที่จะนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่และใช้พัฒนาศักยภาพของตนเองเพื่อเป็นประโยชน์ต่อกรมศุลกากรต่อไป

คณะทำงานย่อยจัดการองค์ความรู้ภายในองค์กร (KM)

สำนักงานศุลกากรภาคที่ ๔ กรมศุลกากร

กันยายน ๒๕๖๓

สารบัญ

บทที่	หน้า
๑. บทนำ	
๑.๑ ความเป็นมา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์	๑
๑.๓ ขอบเขต	๑
๒. อำนาจหน้าที่และเขตพื้นที่ความรับผิดชอบ	
๒.๑ อำนาจหน้าที่	๒
๒.๒ เขตพื้นที่รับผิดชอบ	๒
๓. หลักการและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	
๓.๑ หลักการที่เกี่ยวข้อง	
๓.๑.๑ หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี หรือหลักธรรมาภิบาล (Good Governance)	๔
๓.๑.๒ หลักการตรวจสอบภายใน	๕
๓.๒ กฎหมายศุลกากรและกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง	
๓.๒.๑ พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐	๖
๓.๒.๒ ประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐	๑๒
๓.๒.๓ กฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง	
๓.๒.๓.๑ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.๒๕๕๖	๑๓
๓.๒.๓.๒ กฎหมายอื่นๆ	๑๓
๔. การปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับตรวจสอบตัดปีของส่วนวางแผนและประเมินผล : การตรวจสอบงานคดี	
๔.๑ การตรวจสอบงานคดี	๑๔
๔.๑.๑ สารบบคดี (แบบ ๔๘๗)	๑๕
๔.๑.๒ แฟ้มคดี	๑๖
๔.๑.๓ ขั้นตอนการดำเนินการด้านคดี	๑๗
๔.๒ การตรวจสอบงานของกลาง	
๔.๒.๑ บัญชีของกลาง (แบบ ๔๖๓)	๑๗
๔.๒.๒ คลังของกลาง	๑๘
๔.๒.๓ การดำเนินการกับของกลาง	๑๘
๔.๓ การตรวจสอบงานสินบน-รางวัล	๑๙
๔.๔ การตรวจสอบการใช้งานระบบงานป้องกันและปราบปราม ระบบงานคดี และระบบของกลาง	๑๙
๕. บรรณานุกรม	๒๒
๖. ภาคผนวก	๒๓
ตัวอย่างรายงานตรวจสอบตัดปีของส่วนวางแผนและประเมินผล เฉพาะด้านงานคดี	

.....

บทที่ ๑

บทนำ

๑. ความเป็นมา

ด้วยสำนักงานศาลปกครองภาคที่ ๔ มีคำสั่งที่ ๑๒๗/๒๕๖๑ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดการองค์ความรู้ภายในองค์กร (KM) และคำสั่งที่ ๒๓๖/๒๕๖๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการย่อยจัดการองค์ความรู้ภายในองค์กร (KM) กำหนดให้คณะทำงานฯ มีหน้าที่จัดทำ “คู่มือการตรวจสอบตัดปีของส่วนวางแผนและประเมินผล : การตรวจสอบงานคดี” เพื่อนำคู่มือดังกล่าวมาใช้เป็นคู่มือประกอบการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบตัดปีเฉพาะงานคดี และเพื่อใช้เป็นโครงการเรียนรู้ภายในองค์กร (KM) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ของ ศภ.๔

๒. วัตถุประสงค์

การจัดทำคู่มือการตรวจสอบตัดปีของส่วนวางแผนและประเมินผล : การตรวจสอบงานคดี มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบตัดปี ด้านงานคดี
๒. เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงานในตรวจสอบตัดปี ด้านงานคดี
๓. เพื่อใช้เป็นโครงการเรียนรู้ภายในองค์กร ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ของ ศภ.๔

๓. ขอบเขต

การจัดทำคู่มือการตรวจสอบตัดปีของส่วนวางแผนและประเมินผล ด้านงานคดี มีขอบเขตดังนี้

๑. เพื่อประมวลความรู้ หลักการ กฎหมายศาลปกครอง และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบตัดปี ด้านงานคดี
๒. เพื่อเป็นแนวทางในการตรวจสอบตัดปีด้านงานคดีของส่วนวางแผนและประเมินผล

บทที่ ๒

อำนาจหน้าที่ เขตพื้นที่รับผิดชอบ

ในการปฏิบัติงานของฝ่ายติดตามและประเมินผล ส่วนวางแผนและประเมินผล สำนักงานศุลกากรภาคที่ ๔ นั้น ก่อนเริ่มปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่ต้องศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับ อำนาจหน้าที่ เขตพื้นที่รับผิดชอบ และโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการก่อน จากนั้นก็ต้องศึกษาและทำความเข้าใจขั้นตอนการปฏิบัติหน้าที่แต่ละเรื่องเป็นการเฉพาะตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ทั้งนี้ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานสามารถปฏิบัติหน้าที่ให้อยู่ในกรอบที่กฎหมายกำหนด มีความถูกต้อง เป็นธรรม

ดังนั้น ในการจัดทำคู่มือของฝ่ายติดตามและประเมินผล ส่วนวางแผนและประเมินผล สำนักงานศุลกากรภาคที่ ๔ ในบทที่ ๒ นี้ ผู้จัดทำจะกล่าวถึงเรื่องอำนาจหน้าที่เขตพื้นที่รับผิดชอบ โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ และขั้นตอนการปฏิบัติหน้าที่เฉพาะเรื่องของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ของฝ่ายติดตามและประเมินผล ส่วนวางแผนและประเมินผล สำนักงานศุลกากรภาคที่ ๔ ซึ่งมีรายละเอียดตามลำดับ ดังต่อไปนี้

๒.๑ อำนาจหน้าที่

ฝ่ายติดตามและประเมินผล ส่วนวางแผนและประเมินผล สำนักงานศุลกากรภาคที่ ๔ มีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๙ ๐๖ ๐๔ ๐๑ “การตรวจราชการของผู้อำนวยการสำนักงานศุลกากรภาค” และ ข้อ ๙ ๐๖ ๐๔ ๐๒ “การตรวจสอบตัดปี”

๒.๒ เขตพื้นที่รับผิดชอบ

สำนักงานศุลกากรภาคที่ ๔ มีเขตพื้นที่ความรับผิดชอบ ตามที่กำหนดไว้ในประกาศกระทรวงการคลังเรื่อง กำหนดและแบ่งส่วนราชการตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมศุลกากร กระทรวงการคลัง พ.ศ. ๒๕๕๑ (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๑ มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นต้นไป) โดยสำนักงานศุลกากรภาคที่ ๔ ตั้งอยู่ในจังหวัดสงขลามีเขตรับผิดชอบ ในเขตพื้นที่ จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดพัทลุง จังหวัดสงขลา จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา จังหวัดนราธิวาส จังหวัดภูเก็ต จังหวัดพังงา จังหวัดกระบี่ จังหวัดตรัง และจังหวัดสตูล รวม ๑๑ จังหวัด และมีด่านศุลกากร ในเขตท้องที่ที่รับผิดชอบ จำนวน ๑๘ ด่าน ประกอบด้วย

- ๑) ด่านศุลกากรปาดังเบซาร์
- ๒) ด่านศุลกากรสะเตา
- ๓) ด่านศุลกากรสุโขทัย-ลก
- ๔) ด่านศุลกากรสงขลา
- ๕) ด่านศุลกากรท่าอากาศยานหาดใหญ่
- ๖) ด่านศุลกากรภูเก็ต
- ๗) ด่านศุลกากรท่าอากาศยานภูเก็ต
- ๘) ด่านศุลกากรเบตง
- ๙) ด่านศุลกากรตากใบ
- ๑๐) ด่านศุลกากรสตูล
- ๑๑) ด่านศุลกากรกันตัง
- ๑๒) ด่านศุลกากรกระบี่

- ๑๓) ด้านศุลกากรนครศรีธรรมราช
- ๑๔) ด้านศุลกากรลือชด
- ๑๕) ด้านศุลกากรป่าตานี่
- ๑๖) ด้านศุลกากรวังประจัน
- ๑๗) ด้านศุลกากรบ้านประกอบ
- ๑๘) ด้านศุลกากรบูเกะตา

บทที่ ๓

หลักการและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

การปฏิบัติงานของฝ่ายติดตามและประเมินผล ส่วนวางแผนและประเมินผล สำนักงานศุลกากร ภาคที่ ๔ นั้น นอกจากการศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ เขตพื้นที่รับผิดชอบโครงสร้าง ส่วนราชการแล้ว ในการปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบตัดปีดำเนินงานคดี มีหลักการและกฎหมายที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

๓.๑ หลักการที่เกี่ยวข้อง

๓.๑.๑ หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี หรือหลักธรรมาภิบาล (Good Governance)

หลักธรรมาภิบาลเป็นหลักที่นำมาใช้บริหารงานในปัจจุบันอย่างแพร่หลาย ช่วยส่งเสริมให้องค์กรดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างศรัทธาและความเชื่อมั่นองค์กรให้แก่บุคคลภายนอก และทำให้เกิดการพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง

การใช้หลักธรรมาภิบาลในการทำงานคือ กระบวนการ หรือขั้นตอนในการทำงานหรือกิจกรรมใด ๆ ที่จัดขึ้นในหน่วยงาน โดยเริ่มต้นจากงานในหน้าที่ที่รับผิดชอบของแต่ละคน งานที่ได้รับคำสั่งให้ทำ หรืองานที่ร่วมกันทำ จะต้องเป็นไปตามองค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาล ๖ หลัก คือ

(๑) หลักนิติธรรม หมายถึง การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ คำนึงถึงความเป็นธรรม และมีความยุติธรรม ไม่ละเมิดหรือหลีกเลี่ยงอย่างตั้งใจ

แนวทางปฏิบัติในหน่วยงาน

- ให้มีการเผยแพร่ความรู้เรื่อง กฎ ระเบียบของหน่วยงาน
- สร้างจิตสำนึกแก่ผู้ปฏิบัติงานในการใช้ กฎ ระเบียบ ด้วยความเป็นธรรม
- มีการทบทวน ปรับปรุง กฎ ระเบียบ และกระบวนการดำเนินงานให้เป็นธรรมและ

ทันต่อสถานการณ์

(๒) หลักคุณธรรม หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม โดยสร้างค่านิยมที่ดีในการปฏิบัติงาน และถือปฏิบัติ ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต ขยัน เสียสละ มีระเบียบวินัย มีการพัฒนาตนเอง

แนวทางปฏิบัติในหน่วยงาน

- การกำหนดจรรยาบรรณของหน่วยงานและข้าราชการ
- จัดให้มีระบบการร้องเรียนในการให้บริการของหน่วยงาน
- รมรงค์ให้มีการใช้หลักคุณธรรมอย่างกว้างขวางในบุคลากรทุกระดับ
- จัดกิจกรรมส่งเสริมความมีคุณธรรมของหน่วยงาน และการประชาสัมพันธ์ให้ทราบ

(๓) หลักความโปร่งใส หมายถึง การปฏิบัติงานโดยไม่ทุจริต คอร์รัปชั่น มีกระบวนการให้ตรวจสอบความถูกต้องในการทำงานได้ มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้โดยสะดวก

แนวทางปฏิบัติในหน่วยงาน

- สร้างจิตสำนึกในการปฏิบัติงานอย่างโปร่งใส และสร้างให้เป็นวัฒนธรรมใหม่ในการทำงาน
- ให้หน่วยงานปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ และมีระบบให้ประชาชนสามารถ

เข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้โดยสะดวก

- ปรับปรุงระบบสารสนเทศและระบบจัดเก็บเอกสารให้สะดวกต่อการสืบค้นและเผยแพร่

- จัดทำประกาศและคู่มือการให้บริการ ระบุขั้นตอนและระยะเวลาที่ชัดเจน
- มีระบบติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล รับฟังความคิดเห็นจากทุกฝ่าย

(๔) หลักการมีส่วนร่วม หมายถึง การร่วมมือกันจากทุกฝ่ายในการปฏิบัติงานขององค์กร เพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี และเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามาแสดงความคิดเห็น และร่วมตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ แนวทางปฏิบัติในหน่วยงาน

- ปรับปรุงกฎ ระเบียบ และกลไกการให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม
- กระจายอำนาจการบริหารงานในหน่วยงาน
- รมรงค์เพื่อสร้างจิตสำนึกเรื่องความร่วมมือร่วมแก่บุคลากรภายในหน่วยงาน

(๕) หลักความรับผิดชอบ หมายถึง ความตระหนักในหน้าที่ ความสำนึกในความรับผิดชอบ ความกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา และกล้าที่จะยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง และพร้อมแก้ไขปรับปรุง

แนวทางปฏิบัติในหน่วยงาน

- ผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดี
- สร้างความสำนึกเรื่องความรับผิดชอบของตนเอง (Self - Accountability) เช่น ระบบประเมินตนเอง ระบบประเมินแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์
- ส่งเสริมผู้มีความรู้ความสามารถโดยการใช้ระบบการให้รางวัล และระบบจูงใจ

(๖) หลักความคุ้มค่า หมายถึง การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรเพื่อการดำเนินงานอย่างคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม มีความประหยัด มีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

แนวทางปฏิบัติในหน่วยงาน

- การใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด
- ลดขั้นตอนการให้บริการ/การทำงาน
- การกำหนดเป้าหมายและมาตรฐานการทำงาน
- มีระบบรายงานผลที่มีความสอดคล้องกับระบบการประเมินผล

๓.๑.๒ หลักการตรวจสอบภายใน

ความหมายของการตรวจสอบภายใน

การตรวจสอบภายใน หมายถึง กิจกรรมการให้หลักประกันอย่างเที่ยงธรรมและการให้คำปรึกษาอย่างเป็นอิสระ ซึ่งจัดให้มีขึ้นเพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุง การปฏิบัติงานขององค์กรให้ดีขึ้น การตรวจสอบภายในช่วยให้องค์กรบรรลุถึงเป้าหมายที่วางไว้ ด้วยการประเมินและปรับปรุงประสิทธิภาพของ กระบวนการบริหารความเสี่ยง การควบคุมและการกำกับดูแลอย่างเป็นระบบและเป็นระเบียบ

ความสำคัญและประโยชน์ของการตรวจสอบภายใน

การตรวจสอบภายใน เป็นการให้บริการข้อมูลแก่ฝ่ายบริหาร และเป็นหลักประกันขององค์กร ในด้านการประเมินประสิทธิผลและประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายในที่เหมาะสม ทั้งในด้านการเงินและการบริหารงาน เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร โดยการเสนอรายงานเกี่ยวกับกิจกรรมการเพิ่มมูลค่าขององค์กร รวมทั้ง การเป็นผู้ให้คำปรึกษากับฝ่ายบริหารในการปรับปรุง ประสิทธิภาพการทำงานเพื่อเพิ่มประสิทธิผล และดูแลให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า ซึ่งการตรวจสอบภายในมีส่วนผลักดันความสำเร็จดังกล่าว ดังนี้

๑. ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการกำกับดูแลที่ดี (Good Governance) และความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน (Transparency) ป้องกันการประพฤติมิชอบหรือการทุจริต และเป็นการลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น จนทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์

๒. ส่งเสริมให้เกิดการบันทึกบัญชีและรายงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ (Accountability and Responsibility) ทำให้องค์กรได้ข้อมูลหรือรายงานตามหน้าที่ที่รับผิดชอบ และเป็นพื้นฐานของหลักความโปร่งใส (Transparency) และความสามารถตรวจสอบได้ (Auditability)

๓. ส่งเสริมให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติงาน (Efficiency and Effectiveness of Performance) ขององค์กร เนื่องจากการตรวจสอบภายในเป็นการประเมิน วิเคราะห์ เปรียบเทียบข้อมูลทุกด้านในการปฏิบัติงาน จึงเป็นข้อมูลที่สำคัญที่ช่วยปรับปรุงระบบงานให้สะดวก รัดกุม ลดขั้นตอนที่ซ้ำซ้อนและให้เหมาะสมกับสถานการณ์ตลอดเวลา ช่วยลดเวลาและค่าใช้จ่าย เป็นสื่อกลางระหว่างผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานในการประสานและลดปัญหาความไม่เข้าใจในนโยบาย

๔. เป็นมาตรการถ่วงดุลแห่งอำนาจ (Check and Balance) ส่งเสริมให้เกิดการจัดสรรการใช้ทรัพยากรขององค์กรเป็นไปอย่างเหมาะสมตามลำดับความสำคัญ เพื่อให้ได้ผลงานที่เป็นประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร

๕. ให้สัญญาณเตือนภัยล่วงหน้า (Warning Signals) ของการประพฤติมิชอบหรือการทุจริต ในองค์กร ลดโอกาสความร้ายแรงและความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น รวมทั้งเพื่อเพิ่มโอกาสของความสำเร็จของงาน

๓.๒ กฎหมายศุลกากรและกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๓.๒.๑ พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐

พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบด้วย ๙ หมวด ๒๖๒ มาตรา โดยมีการบัญญัติบทลงโทษทางอาญาไว้ในหมวด ๙ มาตรา ๒๐๒ - ๒๕๗ ดังนี้

หมวด ๙ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๒๐๒ ผู้ใดยื่น จัดให้ หรือยอมให้ผู้อื่นยื่นใบขนสินค้า เอกสาร หรือข้อมูล ซึ่งเกี่ยวกับการเสียอากรหรือการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ไม่ถูกต้องหรือไม่บริบูรณ์ อันอาจก่อให้เกิดความสำคัญผิดในรายการใด ๆ ที่ได้แสดงไว้ในใบขนสินค้า เอกสาร หรือข้อมูลดังกล่าวต่อพนักงานศุลกากร ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท

มาตรา ๒๐๓ ผู้ใดแจ้งข้อความ ให้ถ้อยคำ หรือตอบคำถามด้วยถ้อยคำอันเป็นเท็จ หรือไม่ตอบคำถามของพนักงานศุลกากรตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้ตอบ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๐๔ ผู้ใดปลอมหรือแปลงเอกสารที่ใช้ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ หรือแก้ไขเอกสารที่ทางราชการออกให้ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ หรือปลอมดวงตราลายมือชื่อ หรือเครื่องหมายอื่นใดของพนักงานศุลกากรที่ใช้เพื่อการอย่างใดอันเกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัตินี้ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดใช้เอกสาร ดวงตรา ลายมือชื่อ หรือเครื่องหมาย ที่เกิดจากการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษเช่นเดียวกัน

มาตรา ๒๐๕ ผู้ส่งของออกผู้ใดยื่นใบขนสินค้าขาออกเพื่อขอคืนอากรโดยแสดงข้อมูลเกี่ยวกับของไม่ถูกต้องและพนักงานศุลกากรพบว่าของนั้นไม่ตรงตามที่แสดงไว้ หรือมีปริมาณน้อยกว่าที่แสดงหรือไม่มีการส่งออกตามที่แสดง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือปรับเป็นเงินสี่เท่าของจำนวนเงินอากรที่ขอคืน แล้วแต่จำนวนใดจะมากกว่า หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ริบของนั้น

มาตรา ๒๐๖ ผู้นำของเข้าผู้ใดขอคืนอากรตามมาตรา ๒๘ หรือมาตรา ๒๙ โดยความเท็จโดยฉ้อโกงหรืออุบายหลอกลวง หรือโดยวิธีการอื่นใดทำนองเดียวกัน เพื่อขอคืนอากรเกินกว่าจำนวนที่มีสิทธิได้รับจริง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือปรับเป็นเงินสี่เท่าของจำนวนเงินอากรที่ขอคืนเกินกว่าจำนวนที่มีสิทธิได้รับจริง แล้วแต่จำนวนใดจะมากกว่า หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๐๗ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเก็บหรือขนถ่ายสินค้าอันตรายตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๒๐๘ ผู้นำ ของเข้าหรือผู้ส่งของออกผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๒๐๙ ผู้ควบคุมยานพาหนะผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๒๑๐ ผู้ใดขนถ่ายของที่นำเข้ามาในหรือจะส่งออกไปนอกราชอาณาจักร นอกเขตขนถ่ายของตามมาตรา ๕๘ โดยไม่ได้รับอนุญาตจากอธิบดี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือปรับเป็นเงินสามเท่าของราคาของ แล้วแต่จำนวนใดจะมากกว่า หรือทั้งจำทั้งปรับและให้ริบของนั้น

มาตรา ๒๑๑ ผู้นำของเข้าหรือผู้ส่งของออกผู้ใดไม่จัดให้มีเครื่องหมายหรือเลขหมายกำกับหีบห่อหรือภาชนะบรรจุของ หรือไม่แสดงเครื่องหมายหรือเลขหมายไว้ในเอกสารที่เกี่ยวข้องกับของนั้น ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๒๑๒ ผู้ควบคุมยานพาหนะผู้ใดควบคุมยานพาหนะที่มีของเป็นหีบห่อหรือภาชนะบรรจุ ซึ่งมีขนาดหรือลักษณะขัดต่อกฎหมาย หรือไม่มีเครื่องหมายหรือฉลากที่กฎหมายกำหนดให้ต้องมีต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท และให้ริบของนั้น

มาตรา ๒๑๓ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๑๔ นายเรือผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๔ มาตรา ๗๑ มาตรา ๘๕ ประกอบกับมาตรา ๗๑ หรือมาตรา ๑๖๓ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๒๑๕ นายเรือผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานศุลกากรตามมาตรา ๖๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๒๑๖ นายเรือหรือผู้ควบคุมอากาศยานผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๗ หรือมาตรา ๘๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๒๑๗ ผู้ใดนอกจากนายเรือ ลูกเรือ ผู้โดยสาร และผู้มีหน้าที่ต้องปฏิบัติบนเรือขึ้นไปบนเรือเดินต่างประเทศขณะที่อยู่ในราชอาณาจักร โดยมีได้รับอนุญาตจากพนักงานศุลกากร ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๒๑๘ นายเรือผู้ใดควบคุมเรือที่บรรทุกของอยู่ในเขตท่าที่เป็นด่านศุลกากร และปรากฏว่าเรือลำดังกล่าวเบาลอยตัวขึ้น โดยนายเรือไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าได้มีการขนของขึ้นโดยชอบด้วยกฎหมาย ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท และให้ศาลมีอำนาจสั่งริบเรื่อนั้นได้

มาตรา ๒๑๙ นายเรือหรือผู้ควบคุมยานพาหนะทางบกผู้ใดกระทำการดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท

(๑) ควบคุมเรือหรือยานพาหนะทางบกที่มีที่ปิดบัง ที่อำพราง หรือมีเครื่องกลอุบายอย่างใดเพื่อลักลอบหนีศุลกากร เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าได้ใช้ความระมัดระวังในการป้องกันมิให้มีที่ปิดบัง ที่อำพราง หรือเครื่องกลอุบายนั้นแล้ว หรือ

(๒) มีส่วนรู้เห็นในการสร้าง ทำ วาง หรือใช้ที่ปิดบัง ที่อำพราง หรือเครื่องกลอุบายอย่างใดเพื่อลักลอบหนีศุลกากร

ให้ทำลายที่หรือเครื่องกลอุบายตามวรรคหนึ่ง หรือทำให้เป็นของที่มีได้มิไว้เพื่อกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๒๐ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขที่กำหนดตามมาตรา ๗๐ หรือมาตรา ๑๗๖ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๒๒๑ นายเรือผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗๒ มาตรา ๗๔ มาตรา ๗๗ มาตรา ๘๐ มาตรา ๘๒ วรรคสอง มาตรา ๘๔ วรรคหนึ่ง มาตรา ๘๕ ประกอบกับมาตรา ๗๗ หรือมาตรา ๑๘๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๒๒๒ ผู้ส่งของออกผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗๖ วรรคสอง มาตรา ๙๐ วรรคสองหรือมาตรา ๙๘ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๒๒๓ นายเรือผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗๙ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท และให้ริบของที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดดังกล่าว

มาตรา ๒๒๔ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๑ มาตรา ๙๒ มาตรา ๑๒๐ หรือมาตรา ๑๒๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๒๒๕ ผู้ส่งของออกผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๒ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๒๒๖ นายเรือหรือผู้ส่งของออกผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๒๒๗ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๖ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามเดือนถึงสิบปี หรือปรับเป็นเงินสี่เท่าของราคาของซึ่งได้รวมค่าอากรเข้าด้วยแล้ว หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ริบของที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดดังกล่าว ไม่ว่าจะมิผู้ถูกลงโทษตามคำพิพากษาหรือไม่

มาตรา ๒๒๘ นายเรือผู้ใดจอดเทียบท่าหรือขนถ่ายของที่นำเข้ามาในหรือส่งออกไปในนอกราชอาณาจักรนอกจากเขตพื้นที่ตามลำน้ำที่เป็นเขตแดนทางบกตามที่อธิบดีประกาศกำหนดตามมาตรา ๘๗ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๒๒๙ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๘ หรือมาตรา ๘๙ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท และให้อายัดของที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดนั้นจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๒๓๐ ผู้ควบคุมอากาศยานผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขที่กำหนดตามมาตรา ๙๓ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

เจ้าของหรือพนักงานประจำสนามบินผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๙๓ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๒๓๑ ผู้ควบคุมอากาศยานผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๙๔ หรือมาตรา ๙๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท และให้อายัดของที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดนั้นจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๒๓๒ ผู้ควบคุมอากาศยานผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๙๗ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๒๓๓ ผู้ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๑๒ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑๕ หรือมาตรา ๑๒๙ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

ผู้ได้รับใบอนุญาตจัดตั้งคลังสินค้าทัณฑ์บน โรงพักสินค้า หรือที่มั่นคงผู้ใด เมื่อได้แจ้งการเลิกการดำเนินการตามมาตรา ๑๒๙ แล้ว แต่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๓๐ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๒๓๔ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานศุลกากรผู้กำกับท่าเรือรับอนุญาตตามมาตรา ๑๑๙ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๒๓๕ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขที่กำหนดตามมาตรา ๑๒๒ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท และให้ริบของที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดดังกล่าว

มาตรา ๒๓๖ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๒๓ หรือมาตรา ๑๗๒ หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขที่กำหนดตามมาตรา ๑๕๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๒๓๗ ผู้ใดลักลอบเปิดคลังสินค้าทัณฑ์บน โรงพักสินค้า หรือที่มั่นคง หรือล่วงเข้าไปถึงของที่อยู่ในคลังสินค้าทัณฑ์บน โรงพักสินค้า หรือที่มั่นคงนั้น โดยไม่มีเหตุอันชอบด้วยกฎหมาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๓๘ ผู้ได้รับใบอนุญาตจัดตั้งเขตปลอดอากรผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๔๑ มาตรา ๑๔๒ หรือมาตรา ๑๔๓ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๒๓๙ ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานศุลกากร ซึ่งอธิบดีมอบหมายตามมาตรา ๑๕๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๔๐ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานศุลกากรหรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานศุลกากรตามมาตรา ๑๖๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๒๔๑ นายเรือผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำเตือนของพนักงานศุลกากรหรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานศุลกากรตามมาตรา ๑๖๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๔๒ ผู้ใดนำเข้ามาในหรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักรซึ่งของที่ยังมีได้ผ่านพิธีการศุลกากร หรือเคลื่อนย้ายของออกไปจากยานพาหนะ คลังสินค้าทัณฑ์บน โรงพักสินค้า ที่มั่นคง ทำเรือรับอนุญาต หรือเขตปลอดอากร โดยไม่ได้รับอนุญาตจากพนักงานศุลกากร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับเป็นเงินสี่เท่าของราคาของซึ่งได้รวมค่าอากรเข้าด้วยแล้ว หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้บริษะนั้นไม่ว่าจะมีผู้ถูกลงโทษตามคำพิพากษาหรือไม่

ผู้ใดพยายามกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษเช่นเดียวกัน

มาตรา ๒๔๓ ผู้ใดนำของที่ผ่านหรือกำลังผ่านพิธีการศุลกากรเข้ามาในราชอาณาจักร หรือส่งของดังกล่าวออกไปนอกราชอาณาจักร โดยหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงการเสียอากร โดยเจตนา จะฉ้ออากรที่ต้องเสียสำหรับของนั้น ๆ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับเป็นเงินตั้งแต่ครึ่งเท่าแต่ไม่เกินสี่เท่าของค่าอากรที่ต้องเสียเพิ่ม หรือทั้งจำทั้งปรับ และศาลอาจสั่งริบของนั้นก็ได้อีก ไม่ว่าจะมีผู้ถูกลงโทษตามคำพิพากษาหรือไม่

ผู้ใดพยายามกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษเช่นเดียวกัน

มาตรา ๒๔๔ ผู้ใดนำของที่ผ่านหรือกำลังผ่านพิธีการศุลกากรเข้ามาในราชอาณาจักร หรือส่งของดังกล่าวออกไปนอกราชอาณาจักร หรือนำของเข้าเพื่อการผ่านแดนหรือการถ่ายลำโดยหลีกเลี่ยงข้อจำกัดหรือข้อห้ามอันเกี่ยวกับของนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และศาลอาจสั่งริบของนั้นก็ได้อีก ไม่ว่าจะมีผู้ถูกลงโทษตามคำพิพากษาหรือไม่

ผู้ใดพยายามกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษเช่นเดียวกัน

มาตรา ๒๔๕ ผู้ใดเป็นผู้ใช้หรือผู้สนับสนุน หรือสมคบกันในการกระทำความผิดตามมาตรา ๒๔๒ มาตรา ๒๔๓ หรือมาตรา ๒๔๔ ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับตัวการในการกระทำความผิดนั้น

มาตรา ๒๔๖ ผู้ใดช่วยซ่อนเร้น ช่วยจำหน่าย ช่วยพาเอาไปเสีย ซ้อม รับจํานำหรือรับไว้ โดยประการใดซึ่งของอันตนพึงรู้ว่าเป็นของอันเนื่องด้วยความผิดตามมาตรา ๒๔๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับเป็นเงินสี่เท่าของราคาของซึ่งได้รวมค่าอากรเข้าด้วยแล้วหรือทั้งจำทั้งปรับ

การกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง หากเป็นการกระทำโดยรู้ว่าเป็นของอันเนื่องด้วยความผิดตามมาตรา ๒๔๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับเป็นเงินตั้งแต่ครึ่งเท่าแต่ไม่เกินสี่เท่าของค่าอากรที่ต้องเสียเพิ่ม หรือทั้งจำทั้งปรับ

การกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง หากเป็นการกระทำโดยรู้ว่าเป็นของอันเนื่องด้วยความผิดตามมาตรา ๒๔๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๔๗ ผู้ใดนำหรือยอมให้ผู้อื่นนำของต้องห้าม ของต้องกัก หรือของที่ยังมีได้ผ่านพิธีการศุลกากร ขึ้นบรรทุกหรือออกจากยานพาหนะ ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๔๒ หรือมาตรา ๒๔๔ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๔๘ ในกรณีที่มีการกระทำความผิดตามมาตรา ๒๔๒ เกิดขึ้นในเรือที่มีระวางบรรทุกเกินสองร้อยห้าสิบตันกรอสหรืออากาศยาน หากนายเรือหรือผู้ควบคุมอากาศยานนั้นไม่ใช้ความระมัดระวังในการป้องกันมิให้มีการกระทำความผิดนั้น ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท

มาตรา ๒๔๙ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขที่กำหนดตามมาตรา ๑๗๗ วรรคสอง หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๘๗ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๒๕๐ นายเรือผู้ใดไม่ตอบคำถามหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานศุลกากรตามมาตรา ๑๘๘ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๒๕๑ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๘๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือปรับเป็นเงินสองเท่าของราคาของ แล้วแต่จำนวนใดจะมากกว่า หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๕๒ การกระทำความผิดตามมาตรา ๒๐๒ มาตรา ๒๔๒ หรือมาตรา ๒๔๔ ให้ผู้กระทำต้องรับผิดชอบแต่ได้กระทำโดยไม่มีเจตนา

มาตรา ๒๕๓ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือทำการและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่ทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

มาตรา ๒๕๔ การประเมินราคาของเพื่อกำหนดค่าปรับตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือตามราคาแห่งของชนิดเดียวกันซึ่งได้เสียอากรครบถ้วนแล้วตามที่ซื้อขายในเวลาหรือใกล้เวลาที่กระทำความผิดนั้น เว้นแต่ไม่มีราคาดังกล่าวให้ถือตามราคาที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๒๕๕ ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งจ่ายเงินสินบนและรางวัลตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด โดยได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรี ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ความผิดตามมาตรา ๒๔๒ มาตรา ๒๔๔ เฉพาะกรณีความผิดฐานหลีกเลี่ยงข้อห้ามและมาตรา ๒๔๖ ให้หักจ่ายเป็นเงินสินบนและรางวัลร้อยละสี่สิบจากเงินค่าขายของกลาง โดยให้หักจ่ายเป็นเงินสินบนร้อยละยี่สิบ และเป็นเงินรางวัลร้อยละยี่สิบ แต่กรณีที่มีได้รับของกลางหรือของกลางไม่อาจจำหน่ายได้ให้หักจ่ายจากเงินค่าปรับ

(๒) ความผิดตามมาตรา ๒๐๒ มาตรา ๒๔๓ และมาตรา ๒๔๔ เฉพาะกรณีความผิดฐานหลีกเลี่ยงข้อจำกัดให้หักจ่ายเป็นเงินรางวัลร้อยละสิบจากเงินค่าขายของกลาง แต่กรณีที่มีได้รับของกลางหรือของกลางไม่อาจจำหน่ายได้ให้หักจ่ายจากเงินค่าปรับ

(๓) กรณีที่มีการตรวจเก็บอากรขาด และเจ้าหน้าที่ผู้สำรวจเงินอากรตรวจพบเป็นผลให้เรียกอากรเพิ่มเติมได้ ให้จ่ายเงินรางวัลร้อยละสิบของเงินอากรที่กรมศุลกากรเรียกเก็บเพิ่มเติมได้

เงินสินบนและรางวัลตาม (๑) และ (๒) ให้หักจ่ายเป็นเงินสินบนได้ไม่เกินคดีละห้าล้านบาท และหักจ่ายเป็นเงินรางวัลได้ไม่เกินคดีละห้าล้านบาท และตาม (๓) ให้หักจ่ายเป็นเงินรางวัลได้ไม่เกินห้าล้านบาทต่อการตรวจพบ

มาตรา ๒๕๖ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๕๗ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้าบุคคลนั้นยินยอมใช้ค่าปรับ หรือได้ทำความตกลง หรือทำทัณฑ์บน หรือให้ประกันตามที่อธิบดีเห็นสมควรแล้วอธิบดีจะงดการฟ้องร้องเสียก็ได้ และให้ถือว่าคดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ในกรณีที่อธิบดีเห็นสมควรจะฟ้องบุคคลใดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้บันทึกเหตุผลในการฟ้องผู้กระทำความผิดไว้ด้วย

มาตรา ๒๕๗ ความผิดตามมาตรา ๒๒๗ มาตรา ๒๔๒ มาตรา ๒๔๓ มาตรา ๒๔๔ และมาตรา ๒๔๗ ถ้าราคาของกลางรวมค่าอากรเข้าด้วยแล้วเกินกว่าสี่แสนบาท ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบมีอำนาจเปรียบเทียบได้

คณะกรรมการเปรียบเทียบตามวรรคหนึ่งประกอบด้วยผู้แทนกรมศุลกากร ผู้แทนกระทรวงการคลังและผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

เมื่อคณะกรรมการเปรียบเทียบได้ทำการเปรียบเทียบกรณีใด และผู้ต้องหาได้ชำระเงินค่าปรับ หรือได้ทำความตกลง หรือทำทัณฑ์บน หรือให้ประกัน ตามคำเปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการเปรียบเทียบกำหนดแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

๓.๒.๒ ประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐

ประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นระเบียบที่รวบรวมแนวทางการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานศุลกากรในเรื่องต่าง ๆ ประกอบด้วย ๙ หมวด โดยหมวดที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบตัดปีด้านการตรวจสอบงานคดี ได้แก่

๑. หมวด ๗ พนักงานศุลกากร

ส่วนที่ ๔ กระบวนการพิจารณาคดี การจ่ายเงินสินบนและรางวัล

ส่วนที่ ๕ การรับ เก็บรักษา การจำหน่าย และการดำเนินการอื่น ๆ เกี่ยวกับของกลาง

๒. หมวด ๙ ระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการศุลกากรตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวกับการศุลกากรอื่น ๆ

ส่วนที่ ๖ การศุลกากรทั่วไป

บทที่ ๔ การตรวจราชการและการตรวจสอบตัดปีของผู้อำนวยการสำนักงานศุลกากรภาค

๙ ๐๖ ๐๔ ๐๑ การตรวจราชการของผู้อำนวยการสำนักงานศุลกากรภาค

๙ ๐๖ ๐๔ ๐๒ การตรวจสอบตัดปี

๓.๒.๓ กฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๓.๒.๓.๑ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖

เป็นการนำแนวคิดเกี่ยวกับการปฏิรูประบบราชการ มากำหนดเป็นแนวทางปฏิบัติในการบริหารราชการในรูปของกฎหมายเพื่อให้มีผลบังคับใช้ เป็นการกำหนดขอบเขต แบบแผน วิธีปฏิบัติราชการเพื่อให้การบริหารราชการบรรลุเป้าหมาย เป็นการสร้างแรงผลักดันให้เกิดการปรับเปลี่ยนวิธีและวัฒนธรรมการทำงาน รวมถึงมาตรการสร้างแรงจูงใจเพื่อเสริมสร้างการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เพราะถึงแม้ว่าพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ จะบัญญัติหัวข้อให้ส่วนราชการปฏิบัติ แต่ไม่ได้มีการกำหนดวิธีปฏิบัติให้เป็นไปในทางเดียวกัน ทำให้ไม่สามารถวัดผลการปฏิบัติงานของภาครัฐได้ชัดเจน จึงได้กำหนดกฎหมายในรูปกฎหมายเพื่อให้ส่วนราชการต้องปฏิบัติ และสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. ๒๕๔๖ - พ.ศ. ๒๕๕๐)

พระราชกฤษฎีกาฯ นี้มีทั้งหมด ๙ หมวด ๕๐ มาตรา มีสาระสำคัญในการกำหนดขอบเขตแบบแผน วิธีปฏิบัติราชการ เพื่อให้การบริหารราชการบรรลุเป้าหมายตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

ในหมวด ๑ มาตรา ๖ เป็นการกำหนดขอบเขตหรือความหมายของคำว่า “การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี” เป็นการแสดงวัตถุประสงค์ของการบริหารราชการตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในพระราชกฤษฎีกาฯ และจะเป็นแนวทางให้ส่วนราชการไปปฏิบัติภารกิจที่กำหนดเป้าหมายไว้เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของพระราชกฤษฎีกาฯ

การบริหารราชการเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายตาม มาตรา ๖ ได้แก่

- (๑) เกิดผลประโยชน์สุขของประชาชน
- (๒) เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
- (๓) มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
- (๔) ไม่มีขั้นตอนในการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
- (๕) มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์
- (๖) ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ
- (๗) มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

ในมาตรา ๖ (๗) มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอมีความหมายคือมีการตรวจสอบ และวัดผลการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดการควบคุมตนเอง (Internal Control) ซึ่งจะก่อให้เกิดการผลักดัน การปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๒.๓.๒ กฎหมายอื่น ๆ

การนำเข้าเข้ามาใน หรือออกไปนอกราชอาณาจักร นอกจากจะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติศุลกากรแล้ว หากของที่นำเข้ามาเป็นของต้องห้าม ต้องจำกัด ก็ต้องปฏิบัติตามกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย

กฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘, พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒, พระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. ๒๕๐๗, พระราชบัญญัติเครื่องมือแพทย์ พ.ศ. ๒๕๕๑, พระราชบัญญัติ ปู่ พ.ศ. ๒๕๑๘, พระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ เป็นต้น

บทที่ ๔

การปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับตรวจสอบตัดปีของส่วนวางแผนและประเมินผล : ด้านงานคดี

การตรวจสอบตัดปีงานคดีมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบว่า ในปีงบประมาณที่ผ่านมา ด้านบุคลากรมีการจัดทำสารบบคดี (แบบ ๔๘๗) บัญชีของกลาง (แบบ ๔๖๓) ถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบันหรือไม่ มีคดีค้างดำเนินการเท่าใด การเก็บรักษาของกลาง การเบิกจ่ายเงินสินบนรางวัลเป็นไปตามประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่ ก่อนเข้าไปตรวจตัดปี ณ ด้านศุลกากร เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบต้องแจ้งนิติกรประจำด่านฯ ให้จัดทำแบบสอบถามกระดาษทำการประเมินผลด้านคดีและของกลาง กระดาษทำการแบบ ๑๑๓ ที่แนบเอกสารจำนวนคดีค้าง ส่งแก่เจ้าหน้าที่ผู้ทำการตรวจสอบก่อนเข้าไปตรวจสอบด่านฯ อย่างน้อย ๑ สัปดาห์ โดยเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบจะตรวจสอบตามหัวข้อแบบสอบถามกระดาษทำการประเมินผลด้านคดีและของกลาง ดังนี้

๑. มีการบันทึกสารบบคดีและบัญชีของกลางเป็นปัจจุบันหรือไม่ แยกสารบบคดียาเสพติดแล้วหรือไม่
๒. การบันทึกขั้นตอนการดำเนินคดีในสารบบคดี ถูกต้องตรงกับแฟ้มคดี ปกคดี หรือไม่
๓. สารบบคดีกับบัญชีของกลาง ถูกต้องตรงกันหรือไม่
๔. คดีที่เกิดขึ้นในงวดจากรายงานสถิติการจับกุมและดำเนินคดี ถูกต้องตรงกับกรบันทึกการไต่สวนในสารบบคดี หรือไม่
๕. มีคดีที่ค้างนานหรือไม่ เพราะเหตุใด (ถ้าเป็นคดีที่ตำรวจจับกุม มีการติดตามผลคดีจากตำรวจเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่)
๖. สถานที่เก็บรักษาของกลางมีที่มั่นคงปลอดภัย หรือไม่
๗. การจัดเก็บของกลางเป็นระเบียบ โดยมีป้ายระบุเลขที่แฟ้มคดีติดอยู่ที่ตัวของกลาง หรือไม่
๘. ของกลางที่สุ่มตรวจนับครบถ้วนตามบัญชีของกลางหรือไม่
๙. มีการบันทึกข้อมูลคดีเข้าระบบงานป้องกันปราบปราม ระบบงานคดี และระบบของกลาง (ระบบ e-Customs) หรือไม่
๑๐. มีเงินประกันค่าขายของกลางค้างที่ยังไม่ผลักเป็นรายได้แผ่นดินหรือไม่
๑๑. การเบิกเงินสินบนรางวัลถูกต้องหรือไม่

แบบสอบถามกระดาษทำการประเมินผลด้านคดีและของกลาง
คำศุลกากร..... ปีงบประมาณ พ.ศ. ....

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ทราบถึงการจัดทำแฟ้มคดี ปกคดี (แบบที่ ๔๐๖) สารบบคดี (แบบที่ ๔๘๗) บัญชีของกลาง (แบบที่ ๔๖๓) ครบถ้วนถูกต้องและเป็นปัจจุบัน
๒. การเก็บรักษาของกลางเป็นไปตามระเบียบและถูกต้องตามบัญชีของกลาง

เรื่อง	จุดที่ประเมิน	ผลการอ้างอิง (ถ้ามี)	มี/ใช่	ไม่มี/ไม่ใช่	คำอธิบาย/สาเหตุ
คดีและของกลาง	๑	บันทึกสารบบคดีและบัญชีของกลางเป็นปัจจุบันหรือไม่ โดยให้แนบสารบบคดีแยกคดี		ใช่	
	๒	บันทึกขั้นตอนการดำเนินคดีในสารบบคดี ถูกต้องตรงกับแฟ้มคดี ปกคดี หรือไม่		ใช่	
	๓	สารบบคดีกับบัญชีของกลาง ถูกต้องตรงกันหรือไม่		ใช่	
	๔	คดีที่เกิดขึ้นในงวดจากรายงานสถิติการจับกุมและดำเนินคดี ถูกต้องตรงกับกรบันทึกการไต่สวนในสารบบคดี หรือไม่		ใช่	
	๕	มีคดีที่ค้างนานหรือไม่ เพราะเหตุใด (ถ้าเป็นคดีที่ตำรวจจับกุม มีการติดตามผลคดีจากตำรวจเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่)		ใช่	
	๖	สถานที่เก็บรักษาของกลางมีที่มั่นคงปลอดภัย หรือไม่		ใช่	
	๗	การจัดเก็บของกลางเป็นระเบียบ โดยมีป้ายระบุเลขที่แฟ้มคดีติดอยู่ที่ตัวของกลาง หรือไม่		ใช่	
	๘	ของกลางที่สุ่มตรวจนับครบถ้วนตามบัญชีของกลางหรือไม่		ใช่	
	๙	มีการบันทึกข้อมูลคดีเข้าระบบงานป้องกันปราบปราม ระบบงานคดี และระบบของกลาง (ระบบ e-Customs) หรือไม่		ใช่	
	๑๐	มีเงินประกันค่าขายของกลางค้างที่ยังไม่ผลักเป็นรายได้แผ่นดินหรือไม่		ใช่	ไม่มี
	๑๑	การเบิกเงินสินบนรางวัล		ใช่	

ชื่อ.....
นิติกร

ตัวอย่างแบบสอบถามกระดาษทำการประเมินผลด้านคดีและของกลาง

กรมรับ ด้านศุลกากร
กองกลางฝ่ายกรมศุลกากรและตรวจอากร
ประจำปีงบประมาณ 2562 ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2561 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2562

เดือน	จำนวนคดี/ข้อพิพาท			คดีใหม่	คดีเก่า	มูลค่าของศุลกากร					รวม	หมายเหตุ	
	ศุลกากร	เงิน	รวม			ราคาประเมิน	อากร	เงินอากร	เงินค่าธรรมเนียม	เงินผูกมัด			ภาษีเงินได้
ตุลาคม	4	3	9	1	406	7,900.00	680.00	0.00	0.00	333.00	0.00	9,153.00	1.คดีการยื่นขอคืนภาษี ☐ ครบ ☐ ไม่ครบ
พฤศจิกายน	4	4	8	1	413	22,642.00	8,410.00	126.00	13.00	2,305.00	7.00	31,553.00	2.คดีการยื่นขอคืนภาษี ☐ ครบ ☐ ไม่ครบอื่น
ธันวาคม	3	0	3	3	413	14,800.00	3,400.00	0.00	0.00	336.00	0.00	18,536.00	2.คดีการยื่นขอคืนภาษี
มกราคม	8	0	8	3	418	735.00	34.00	47.00	10.00	60.00	0.00	841.00	คดีเงินประกันศุลกากร
กุมภาพันธ์	3	0	3	0	421	66,260.00	92,367.00	47.00	10.00	66.00	0.00	159,000.00	1.คดีคดี
มีนาคม	16	2	18	0	434	9,470.00	166.00	3,032.00	305.20	409.62	23.76	13,495.58	3.คดีเงินประกันศุลกากร
เมษายน	6	3	9	0	468	14,945.00	6,843.00	1,876.20	187.62	1,667.73	49.58	25,379.09	3.คดีการยื่นขอคืนภาษี
พฤษภาคม	10	2	12	7	453	24,247.00	3,834.95	4,218.40	421.84	1,767.14	350.60	32,560.48	3.คดีการขอคืนภาษี ☐ ครบ ☐ ไม่ครบ
มิถุนายน	6	1	7	4	456	14,430.00	80.83	3,802.30	380.23	1,308.56	0.00	20,002.16	คดีเงินประกันศุลกากร (463)
กรกฎาคม	4	0	4	4	377	18,470.00	14.13	4,069.50	411.93	2,031.08	0.00	21,146.64	คดีเงินประกันศุลกากร
สิงหาคม	4	0	4	16	367	3,170.00	1.90	479.00	47.50	297.00	0.00	4,245.08	
กันยายน	4	8	14	0	381	49,630.00	18,033.15	3,722.50	372.25	1,887.16	181.50	70,866.56	
รวม	78	25	103	128	281	207,349.00	136,000.00	32,036.61	3,207.66	13,190.37	612.60	430,433.63	

รวมคดีค้างชำระ 281

หมายเหตุ เก็บรายละเอียดการขอคืนภาษีแบบที่ 487

1.คดีศุลกากร	249	คดี	ผู้ยื่นคำ	ลงวันที่
ขอคืนภาษีเงินอากรศุลกากร	13	คดี		
ขอคืนภาษีอากรศุลกากร	19	คดี		
ขอคืนภาษีเงินประกันศุลกากร	9	คดี		
ขอคืนภาษีเงินประกันศุลกากร	7	คดี		
ขอคืน 1 ปี เงินประกันศุลกากร	81	คดี		
ขอคืน 1 ปี เงินประกันศุลกากร	120	คดี		
2.คดีตำรวจ	132	คดี		
ขอคืนภาษีเงินอากรศุลกากร	11	คดี		
ขอคืนภาษีเงินประกันศุลกากร	1	คดี		
ขอคืน 1 ปี เงินประกันศุลกากร	50	คดี		
ขอคืนคดี	70	คดี		
รวม	381	คดี		

ตัวอย่างกระดาษทำการแบบ ๑๑๓

เมื่อเจ้าหน้าที่ผู้ทำการตรวจสอบตัดปีด้านงานคดีได้รับข้อมูลในเบื้องต้นจากนิติกรด้านแล้ว เมื่อไปทำการตรวจสอบงานคดี ณ ด้านศุลกากร ก็จะนำข้อมูลที่ได้รับจากด้านฯ ไปตรวจสอบ ดังนี้

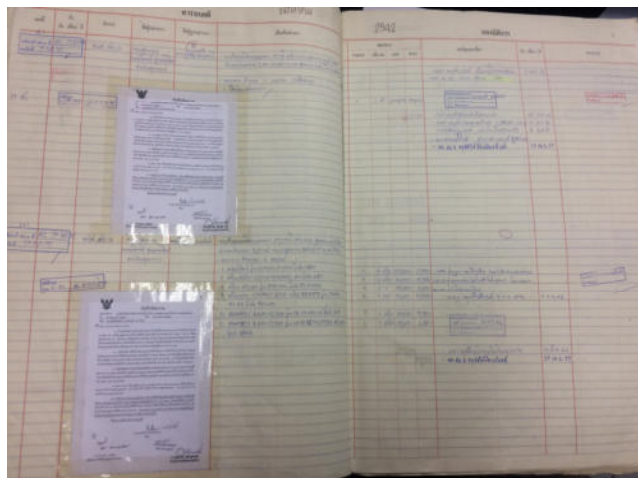
๔.๑ การตรวจสอบด้านงานคดี

๔.๑.๑ สารบบคดี (แบบ ๔๘๗)

บัญชีสารบบคดี หรือแบบ ๔๘๗ คือ บัญชีที่ระบุนายละเอียดคดีโดยย่อ และบันทึกขั้นตอนดำเนินคดีจนกระทั่งมีการอนุมัติปิดแฟ้มคดี โดยนิติกรจะเป็นผู้บันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดี ได้แก่ เลขที่แฟ้มคดี วันเดือนปีที่ตั้งแฟ้มคดี ชื่อผู้กล่าวหา ชื่อผู้ถูกกล่าวหา เรื่องที่กล่าวหา (พฤติการณ์แห่งคดี) ของกลาง และขั้นตอนการดำเนินคดีดำเนินการถึงขั้นตอนใด

บัญชีสารบบคดี หรือแบบ ๔๘๗

ตัวอย่างการลงบัญชีสารบบคดี

ในการตรวจสอบบัญชีสารบบคดี หรือแบบ ๔๘๗ เจ้าหน้าที่ผู้ทำการตรวจสอบดำเนินการ
ตรวจสอบ ดังนี้

- มีการแยกสารบบคดี (๔๘๗) เป็นคดีศุลกากร คดีตำรวจ และคดียาเสพติดแล้วหรือไม่
- มีการจัดทำปกคดี (แบบที่ ๔๐๙) สารบบคดี (แบบที่ ๔๘๗) ครบถ้วนถูกต้องและเป็นปัจจุบัน

หรือไม่

- การบันทึกขั้นตอนการดำเนินคดีในสารบบคดีครบถ้วน ถูกต้องตรงกับแฟ้มคดี ปกคดี หรือไม่
เช่น มีการส่งงานการเงินไปเบิกเงินสินบนรางวัลเมื่อใด, กรณีคดีตำรวจมีการสอบถามผลคดีไปยังตำรวจเมื่อใด

- สารบบคดีกับบัญชีของกลาง ถูกต้องตรงกันหรือไม่

- คดีที่เกิดขึ้นในงวดจากรายงานสถิติการจับกุมและดำเนินคดี ถูกต้องตรงกับกรบันทึกรายการ

ในสารบบคดี หรือไม่

- มีคดีที่ค้างนานหรือไม่ เพราะเหตุใด

- แฟ้มคดีที่มีการปิดแฟ้มคดีแล้ว มีการดำเนินการอนุมัติปิดแฟ้มคดีถูกต้องหรือไม่ มีการทำบันทึก
ว่าปิดแฟ้มคดีในสารบบแล้วหรือไม่

การตรวจสอบการบันทึกสารบบแฟ้มคดีนั้น เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบต้องตรวจสอบว่า ข้อมูลใน
ปกแฟ้มคดีตรงกับข้อมูลแฟ้มคดีหรือไม่ มีการลงบันทึกขั้นตอนการดำเนินการทุกขั้นตอนหรือไม่ หากบันทึก
ไม่ครบถ้วน ไม่เป็นปัจจุบัน เจ้าหน้าที่ผู้ทำการตรวจสอบต้องแจ้งให้นิติกรด้านฯ เพิ่มเติมให้ครบถ้วน
ทั้งนี้ การลงสารบบคดีนิติกรผู้รับผิดชอบอาจใช้วิธีเขียนหรือการถ่ายย่อหนังสือราชการแปะติดลงไปก็ได้

เจ้าหน้าที่ผู้ทำการตรวจสอบต้องสุ่มตรวจแฟ้มคดีจากสารบบคดี (แบบที่ ๔๘๗) ด้วย
โดยพิจารณาสุ่มตรวจแฟ้มคดีที่มีความเสี่ยงสูง เช่น เป็นแฟ้มคดีที่ค้างเป็นระยะเวลานาน, แฟ้มคดีที่มีของกลาง
ราคาแพง/ของกลางจำนวนมาก, แฟ้มคดีตำรวจที่อยู่ระหว่างดำเนินการ เป็นต้น

เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบควรสอบถามสาเหตุสถานะแฟ้มคดีค้างและพิจารณาให้คำแนะนำตาม
ความเหมาะสม เช่น ให้เร่งรัดการขยายทอดตลาด/จำหน่าย/ทำลายของกลาง, กรณีคดีตำรวจให้ติดตามสอบถามผล
คดีอย่างต่อเนื่อง (ทุก ๓ เดือน) หากด้านฯ ได้ดำเนินการทวงถามผลคดีไปหลายครั้งแล้วยังไม่ได้รับคำตอบให้ทำ
หนังสือสอบถามไปยังหน่วยงานบังคับบัญชาในระดับที่สูงขึ้นไป เป็นต้น

นอกจากนี้ เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบควรตรวจสอบสารบบคดีและบัญชีของกลางไปพร้อมกัน
เพื่อตรวจสอบว่าสารบบแฟ้มคดีสอดคล้องกับบัญชีของกลางหรือไม่ และควรสุ่มตรวจดูของกลางจากแฟ้มคดีด้วย

๔.๑.๒ แฟ้มคดี

ให้ตรวจสอบคดีค้างดำเนินการว่าค้างดำเนินการเพราะสาเหตุใด เช่น อยู่ระหว่างขออนุมัติ
งดการฟ้องร้องก็คดี รอผลคดีตำรวจก็คดี เป็นต้น ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบควรแนะนำให้นิติกรเร่งรัดการ
ดำเนินการและปิดแฟ้มคดีค้างโดยเร็ว เช่น ให้เร่งจำหน่ายของกลาง ให้เร่งทำหนังสือเพื่อติดตามผลคดีตำรวจ
 เป็นต้น

ในกรณีเป็นความผิดตามพ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษฯ ซึ่งเป็นการกระทำความผิดเฉพาะ
ต่อกฎหมายหลายบท และอัตราโทษตาม พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษฯ สูงกว่าอัตราโทษตามกฎหมายศุลกากร
หากได้นำผู้ต้องหาและของกลางทั้งหมดส่งพนักงานสอบสวนดำเนินคดีตามประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร

พ.ศ.๒๕๖๐ ข้อ ๗ ๐๔ ๐๒ ๐๔ แล้ว และนิติกรด้านฯ ได้แจ้งผลการประเมินราคาของกลางดังกล่าวแล้ว นิติกรด้านฯ สามารถเสนออนุมัติปิดแฟ้มคดีเพื่อลดปริมาณแฟ้มคดีประเภทคดีอาเสพติดที่ค้างดำเนินการได้

๔.๑.๓ ขั้นตอนการดำเนินการด้านคดี

เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบต้องสุ่มตรวจแฟ้มคดีที่มีการสั่งคดีไปก่อนถูกต้องตามเกณฑ์การเปรียบเทียบงดการฟ้องร้องตามประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐ แล้วหรือไม่, มีเอกสารประกอบแฟ้มคดีครบถ้วนหรือไม่, มีการอนุมัติโดยเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหรือไม่, เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบมีการลงลายมือชื่อในเอกสารครบถ้วนหรือไม่ เป็นต้น

๔.๒ งานของกลาง

๔.๒.๑ บัญชีของกลาง (แบบ ๔๖๓)

บัญชีของกลาง (แบบ ๔๖๓ กรณีบัญชีส่วนกลาง หรือแบบ ๔๖๔ กรณีบัญชีส่วนภูมิภาค) คือเอกสารที่บันทึกข้อมูลของกลางและการดำเนินการกับของกลาง โดยเจ้าหน้าที่หน่วยของกลางจะเป็นผู้ลงรายละเอียดของกลางโดยย่อในบัญชีของกลาง เช่น เลขที่คดี วันที่รับของกลาง รายละเอียดการจับกุม ยานพาหนะ ชื่อผู้ต้องหา แฟ้มคดี ชนิดของ จำนวน น้ำหนัก/ราคา/อากร การขาย เป็นต้น และต้องบันทึกข้อมูลในสารบบของกลางให้ครบถ้วน ทั้งนี้ ตามประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๗ ๐๕ ๐๗ ๐๑

บัญชีของกลาง เลขที่	วันที่	รายการย่อ/รายการจับกุม ยานพาหนะ ชื่อผู้ต้องหา แฟ้มคดี ฯลฯ	ชนิดของ	จำนวน	น้ำหนัก	ราคา	อากร	รายการขาย				หมายเหตุ
								วันที่ขาย	ปริมาณ	ราคาต่อหน่วย	ราคา รวม	

หมายเหตุ
ขนาดแบบ ๓๓ นิ้ว คูณ ๓๕.๕ นิ้ว

ตัวอย่างบัญชีของกลางส่วนกลาง หรือแบบ ๔๖๓ ตามแบบแนบท้ายประมวลฯ

ในการตรวจสอบบัญชีของกลาง (แบบ ๔๖๓ กรณีบัญชีส่วนกลาง หรือแบบ ๔๖๔ กรณีบัญชีส่วนภูมิภาค) เจ้าหน้าที่ผู้ทำการตรวจสอบต้องตรวจสอบ ดังนี้

- มีการบันทึกข้อมูลในบัญชีของกลางครบถ้วนและเป็นปัจจุบันหรือไม่
- การสุ่มตรวจบัญชีของกลางตรงกันสารบบคดีหรือไม่
- ของกลางที่สุ่มตรวจนับครบถ้วนตามบัญชีของกลางหรือไม่

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบด้านคดีและด้านงานของกลางเป็นคนละฝ่าย เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบควรนำบัญชีของกลางมาตรวจสอบกับสารบบคดีด้วยว่าข้อมูลสอดคล้องตรงกันหรือไม่ ในกรณีที่ข้อมูลไม่ตรงกันเจ้าหน้าที่ผู้ทำการตรวจสอบต้องแนะนำให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายคดีและฝ่ายของกลางดำเนินการตรวจสอบให้ถูกต้องตรงกัน หรือแนะนำให้ตั้งคณะทำงานสำรวจของกลางโดยมีเจ้าหน้าที่ฝ่ายคดีและฝ่ายของกลางเป็นคณะทำงาน

ในการสุ่มตรวจของกลางเจ้าหน้าที่ผู้ทำการตรวจสอบควรตรวจสอบสารบคดีและบัญชีของกลางไปพร้อมกัน การสุ่มตรวจแฟ้มคดีควรตรวจสอบว่าแฟ้มคดีนั้นมีการอนุมัติจำหน่ายของกลางโดยวิธีใด มีการจำหน่ายของกลางทั้งหมดหรือจำหน่ายบางส่วน หากมีการจำหน่ายบางส่วนเจ้าหน้าที่ผู้ทำการตรวจสอบควรแนะนำว่า ฝ่ายของกลางควรบันทึกในบัญชีของกลางให้ชัดเจนว่าของกลางรายใดจำหน่ายแล้ว ของกลางรายใดยังไม่จำหน่าย

กรณีเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบด้านคดีและด้านงานของกลางเป็นคนละฝ่ายกัน ควรแนะนำให้งานของกลางทำหนังสือแจ้งงานคดีว่าของกลางรายใดจำหน่ายแล้วของกลางรายใดยังไม่จำหน่าย เพื่อฝ่ายคดีจะได้รับทราบและนำแฟ้มคดีที่มีการจำหน่ายของกลางทั้งหมดแล้วส่งงานการเงินเพื่อเบิกจ่ายเงินสินบน-รางวัล

๔.๒.๒ ค้างของกลาง

เจ้าหน้าที่ผู้ทำการตรวจสอบต้องตรวจสอบว่าการจัดเก็บของกลางจัดเก็บตามประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ.๒๕๖๐ หมวด ๗ ส่วนที่ ๕ หรือไม่ เช่น

- สถานที่เก็บรักษาของกลางมีที่มั่นคงปลอดภัย หรือไม่
- การจัดเก็บของกลางเป็นระเบียบ มีป้ายระบุเลขที่แฟ้มคดีติดอยู่ที่ตัวของกลาง หรือไม่
- ของกลางที่สุ่มตรวจนับครบถ้วนตามบัญชีของกลางหรือไม่
- การเก็บรักษาของกลางประเภทต่าง ๆ เช่น สินค้าอันตราย ยานพาหนะ ฯลฯ ถูกต้องตามประมวลหรือไม่

หากเจ้าหน้าที่ผู้ทำการตรวจสอบพบว่าสภาพคลังของกลางชำรุด เช่น ไฟฟ้าดับ หรือการจัดเก็บไม่มีระเบียบ เลขที่แฟ้มคดีติดอยู่ที่ตัวของกลางหลุดหาย เจ้าหน้าที่ผู้ทำการตรวจสอบควรแนะนำให้มีการจัดเก็บให้เหมาะสม

๔.๒.๓ การดำเนินการกับของกลาง

เจ้าหน้าที่ผู้ทำการตรวจสอบต้องตรวจสอบว่าการดำเนินการกับของกลางเป็นไปตามประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ.๒๕๖๐ หมวด ๗ ส่วนที่ ๕ หรือไม่ เช่น

- การอนุมัติจำหน่ายของกลางเป็นไปตามระเบียบหรือไม่ การจำหน่ายโดยวิธีการต่าง ๆ ดำเนินการตามประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากรฯ หรือไม่ เช่น การทำลายของกลางมีการแต่งตั้งคณะกรรมการทำลายของกลาง, การจำหน่ายรถยนต์ของกลางจำหน่ายโดยวิธีขายทอดตลาด เป็นต้น
- มีเอกสารการรับ-ส่งของกลาง มีใบประเมินราคาครบถ้วนหรือไม่ ผู้ลงนามเป็นผู้มีอำนาจหรือไม่
- กรณีมีการคืนของกลางแก่เจ้าของมีการดำเนินการตามประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากรฯ หรือไม่ เอกสารครบถ้วนหรือไม่ ลงนามเป็นผู้มีอำนาจหรือไม่

ของกลางที่ยังมิได้จำหน่ายเป็นของประเภทใดบ้าง

- มีเงินประกันค่าขายของกลางค้ำที่ยังไม่ผลึกเป็นรายได้แผ่นดินหรือไม่

เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบต้องสุ่มตรวจแฟ้มคดีว่ามีการขออนุมัติจำหน่ายถูกต้องตามระเบียบหรือไม่ โดยอาจเลือกสุ่มตรวจของกลางที่มีความเสี่ยง เช่น ของกลางในคดีตำรวจ ของกลางประเภทของต้องห้ามของกลางที่มีราคาสูง เช่น ไม้พะยุง ตู้สล็อตแมชชีน หรือของกลางที่ค้างในคลังของกลางเป็นเวลานาน เป็นต้น

ในกรณีที่มีเงินประกันค่าขายของกลางค้ำที่ยังไม่ผลึกเป็นรายได้แผ่นดินและคดียังไม่ถึงที่สุด ให้รีบของกลางเป็นของแผ่นดิน หรือกรณีของกลางในคดีตำรวจที่คดียังไม่ถึงที่สุด เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบต้องแนะนำนิติกรให้ทำหนังสือติดตามผลคดีอย่างต่อเนื่อง โดยให้ติดตามผลคดีทุก ๓ เดือน

เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบต้องแนะนำนิติกรให้ดำเนินการกับของกลางโดยเร็ว เพื่อมิให้เกิดความเสียหายและเป็นภาระในการเก็บรักษาและมีให้คดีค้าง คดีตำรวจหากเป็นกรณีของกลางที่จำหน่ายถือเงินแทนของได้ให้สอบถามพนักงานสอบสวนที่นำส่งว่าขัดข้องหรือไม่ หากไม่ขัดข้องให้รีบจำหน่าย ส่วนของกลางที่ไม่สามารถจำหน่ายถือเงินไว้แทนของได้และคดีสิ้นสุดแล้ว ให้ขออนุมัติทำลายหรือส่งมอบให้ส่วนราชการเพื่อมิให้เป็นภาระในการเก็บรักษา นอกจากนี้ กรณีของกลางที่คดีถึงที่สุดแล้วและมีการเสื่อมสภาพหรือเสียหายไม่สามารถอุปโภคบริโภคได้ เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบต้องแนะนำนิติกรให้ดำเนินการจำหน่ายโดยวิธีการทำลายเพื่อมิให้เป็นภาระในการเก็บรักษาต่อไป

ทั้งนี้ หากมีการสุ่มตรวจ ไม่พบของกลาง หรือของกลางในบัญชีของกลางไม่สอดคล้องกับแฟ้มคดี เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบอาจแนะนำนิติกรให้ตั้งคณะทำงานสำรวจของกลาง เพื่อสำรวจของกลางให้ถูกต้องต่อไป

๔.๓ การตรวจสอบงานสินบน-รางวัล

เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบต้องตรวจสอบว่าแฟ้มคดีที่งานคดีส่งไปเบิกเงินสินบน-รางวัลมีจำนวนเท่าใด และตรงกับจำนวนที่งานการเงินกำลังขอเบิกสินบนรางวัลหรือไม่ และต้องสุ่มตรวจแฟ้มคดีว่าการเบิกสินบนรางวัลเป็นไปตามประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ.๒๕๖๐ และระเบียบกรมศุลกากรว่าด้วยการจ่ายเงินสินบนและรางวัล พ.ศ.๒๕๖๐ หรือไม่ เช่น

- แฟ้มคดีที่ส่งไปเบิกเงินสินบน-รางวัล เป็นแฟ้มคดีที่คดีถึงที่สุดและได้จำหน่ายของกลางและ/หรือได้มีการชำระค่าปรับเรียบร้อยแล้วหรือไม่

- แฟ้มคดีที่ส่งไปเบิกเงินรางวัลเป็นแฟ้มคดีที่คดียุติและกรมศุลกากรเรียกเก็บเงินอากรเพิ่มเติมได้แล้วหรือเป็นแฟ้มที่ไม่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์หรือการพิจารณาของศาล หรือไม่

- แฟ้มคดีที่ได้รับการอนุมัติให้จ่ายเงินสินบนรางวัลแล้ว มีการปิดประกาศแจ้งผู้มีสิทธิมารับสินบนรางวัลแล้วหรือไม่ หากรอผู้มีสิทธิมารับสินบนรางวัลเป็นระยะเวลาเกิน ๑ ปี แล้ว การเงินมีการผลักเงินดังกล่าวเป็นรายได้แผ่นดินแล้วหรือไม่ หากดำเนินการแล้วมีการขออนุมัติปิดแฟ้มคดีแล้วหรือไม่

- แฟ้มคดีที่ได้รับการอนุมัติให้จ่ายเงินสินบนรางวัล มีหลักฐานการขอเบิกเงินครบถ้วนตามที่ประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากรฯ กำหนดหรือไม่ เช่น รายงานการจับกุม (๓๐๖) หลักฐานการได้รับเงินภาษีอากรที่เรียกเก็บเพิ่มเติมได้ เป็นต้น

๔.๔ การตรวจสอบการใช้งานระบบงานป้องกันและปราบปราม ระบบงานคดี และระบบของกลาง

เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบต้องตรวจสอบว่า นิติกรมีการบันทึกข้อมูลแฟ้มคดีลงในระบบงานป้องกันและปราบปราม ระบบงานคดี และระบบของกลางแล้วหรือไม่ ดังนี้

๔.๔.๑ ขั้นตอนการบันทึกในระบบงานป้องกันและปราบปราม

๑. บันทึกการตรวจค้น/จับกุมเบื้องต้น
๒. บันทึกการจับกุมและรายละเอียดการจับกุม
๓. บันทึกส่งของกลาง(สิ่งของ/รถยนต์/เรือ)
๔. บันทึกส่งแฟ้มให้หน่วยงานคดีดำเนินการ
๕. บันทึกรายงานการจับกุม (๓๐๖)
๖. บันทึกส่งรายงาน (๑๔๙)

๔.๔.๒ ขั้นตอนการบันทึกระบบงานคดี

๑. งานธุรการรับแฟ้มและออกเลขคดี
๒. หัวหน้างานกำหนด/เปลี่ยนนิติกรพิจารณาแฟ้มคดี
๓. นิติกรรับแฟ้มคดีและพิจารณาแฟ้มคดี
  - ๓.๑. ฐานความผิด
  - ๓.๒. ขั้นตอนการพิจารณา
  - ๓.๓. บันทึกผลการพิจารณาคดี/สั่งคดี
  - ๓.๔. บันทึกใบสั่งเก็บ (กรณีมีค่าปรับ)
  - ๓.๕. แจ้งผลการดำเนินคดี

๔.๔.๓ ขั้นตอนการบันทึกงานของกลาง

๑. บันทึกรับของกลาง
๒. บันทึกการตรวจรับของกลางและระบุสถานที่เก็บรักษา
๓. บันทึกส่งวิเคราะห์สินค้า (ถ้ามี)
๔. บันทึกรับผลการวิเคราะห์สินค้า (ถ้ามี)
๕. บันทึกส่งประเมินราคาภาษีอากร
๖. บันทึกรับประเมิน
๗. บันทึกแก้ไข/การประเมิน
๘. บันทึกข้อมูลอนุญาตจำหน่าย
๙. บันทึกส่งงานจำหน่าย
๑๐. บันทึกเสนออนุมัติวิธีจำหน่าย
๑๑. บันทึกผลการอนุมัติวิธีจำหน่าย
๑๒. บันทึกดำเนินการจำหน่าย
๑๓. บันทึกผลการจำหน่ายของกลาง
๑๔. บันทึกใบสั่งเก็บเงิน
๑๕. บันทึกปิดบัญชีงานจำหน่าย
๑๖. บันทึกส่งมอบและตัดบัญชีของกลาง
๑๗. บันทึกปิดบัญชีคลัง

กรณีทีนิติกรยังไม่มีกรบันทึกข้อมูลในระบบหรือยังบันทึกไม่ครบขั้นตอน ให้เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบแนะนำ โดยอาจให้ศึกษาจากคู่มือการใช้งานระบบงานป้องกันและปราบปราม ระบบงานคดี และระบบของกลาง กรณีมีปัญหาการบันทึกข้อมูลให้ประสานศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมศุลกากร

ทั้งนี้ นิติกรสามารถศึกษาคู่มือการใช้งานระบบงานป้องกันและปราบปราม ระบบงานคดี และระบบ
ของกลางเพิ่มเติมได้ โดย download คู่มือ ที่ QR CODE ต่อไปนี้

บรรณานุกรม

หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี หรือหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) . เข้าถึงได้จาก
[http://www.dsd.go.th/Content/upload/Hilight/File/๔๘๗/๔๘๗_File_Good%
๒๐governance_๒๗๐๓๒๕๕๘๑๓๑๙๕๖_.pdf](http://www.dsd.go.th/Content/upload/Hilight/File/๔๘๗/๔๘๗_File_Good%20governance_๒๗๐๓๒๕๕๘๑๓๑๙๕๖_.pdf). (วันที่สืบค้น : ๑๐ เมษายน ๒๕๖๓).

หลักการตรวจสอบภายใน . เข้าถึงได้จาก
http://audit.pcru.ac.th/minimenu.php?wi_id=๙๓. (วันที่สืบค้น : ๑๐ เมษายน ๒๕๖๓).

พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐

ประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖

ภาคผนวก

แบบสอบถามกระดาษทำการประเมินผลด้านคดีและของกลาง
ด้านศุลกากร..... ปีงบประมาณ พ.ศ. ....

วัตถุประสงค์

- ๑ เพื่อทราบว่ามีการจัดทำ แฟ้มคดี ปกคดี (แบบที่ ๔๐๙) สารบบคดี (แบบที่ ๔๘๗) บัญชีของกลาง (แบบที่ ๔๖๓) ครบถ้วนถูกต้องและเป็นปัจจุบัน
- ๒ การเก็บรักษาของกลางเป็นไปตามระเบียบและถูกต้องตามบัญชีของกลาง

เรื่อง	จุดที่ประเมิน	เอกสารอ้างอิง (ถ้ามี)	มี/ใช่	ไม่มี/ไม่ใช่	คำอธิบาย/สาเหตุ	
คดีและ ของกลาง	๑	บันทึกสารบบคดีและบัญชีของกลางเป็นปัจจุบันหรือไม่ โดยให้แยกสารบบคดียาเสพติด เป็นอีกสารบบหนึ่ง ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ เป็นต้นไป		ใช่		
	๒	บันทึกขั้นตอนการดำเนินคดีในสารบบคดี ถูกต้องตรงกับแฟ้มคดี ปกคดี หรือไม่		ใช่		
	๓	สารบบคดีกับบัญชีของกลาง ถูกต้องตรงกันหรือไม่		ใช่		
	๔	คดีที่เกิดขึ้นในงวดจากรายงานสถิติการจับกุมและดำเนินคดี ถูกต้องตรงกับการบันทึก รายการในสารบบคดี หรือไม่		ใช่		
	๕	มีคดีที่ค้างนานหรือไม่ เพราะอะไร (ถ้าเป็นคดีที่ตำรวจจับกุม มีการติดตามผลคดีจาก ตำรวจเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่)		ใช่		
	๖	สถานที่เก็บรักษาของกลางมีที่มั่นคงปลอดภัย หรือไม่		ใช่		
	๗	จัดเก็บของกลางเป็นระเบียบ โดยมีป้ายระบุเลขที่แฟ้มคดีติดอยู่ที่ตัวของกลาง หรือไม่		ใช่		
	๘	ของกลางที่สุ่มตรวจนับครบถ้วนตามบัญชีของกลางหรือไม่		ใช่		
	๙	บันทึกข้อมูลคดีเข้าระบบงานป้องกันปราบปราม ระบบงานคดี และระบบของกลาง (ระบบ e-Customs) หรือไม่		ใช่		
	๑๐	มีเงินประกันค่าขายของกลางค้างคั่งที่ยังไม่ผลักเป็นรายได้แผ่นดินหรือไม่			ไม่มี	
	๑๑	การเบิกเงินสินบนรางวัล		ใช่		

(ลงชื่อ).....

(.....)

นิติกร

วันที่.....

ตรวจรับ ด้านบุคลากร.....

กระดาษทำกรมแบบที่ 113

กระดาษทำกรมตรวจสอบงานคดีและของกลาง

ประจำปีงบประมาณ 2562 ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2561 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2562

เดือน	จำนวนคดี(ราย) ที่จับกุม			คดีสิ้นสุด	คดีค้าง	มูลค่าของกลาง						รวม	หมายเหตุ	
	ผู้กลาง	อื่น *	รวม			ราคาประเมิน	อากร	ภาษีทรัพย์สิน	ภาษีอากรไทย	ภาษีต่างประเทศ	ภาษีอื่น *			
ออกธันวาคม					398									
ตุลาคม	4	5	9	1	406	7,920.00	680.00	0.00	0.00	555.00	0.00	9,155.00	1.ผู้ตรวจสอบเห็นคดีปรากฏว่า ☐ ตรง ☐ ไม่ตรง	
พฤศจิกายน	4	4	8	1	413	22,692.00	6,410.00	126.00	13.00	2,305.00	7.00	31,553.00	เอกสารประกอบเห็นคดี ☐ ครบถ้วน ☐ ไม่ครบถ้วน	
กันยายน	3	0	3	3	413	14,800.00	3,400.00	0.00	0.00	336.00	0.00	18,536.00	2.สาเหตุเนื่องจาก -	
มกราคม	8	0	8	3	418	735.00	39.00	97.00	10.00	60.00	0.00	941.00	คดีค้างสาเหตุเนื่องจาก	
กุมภาพันธ์	3	0	3	0	421	66,260.00	92,567.00	97.00	10.00	66.00	0.00	159,000.00	1.รอผลคดี	
มีนาคม	16	2	18	0	439	9,470.00	166.00	3,032.00	303.20	909.62	23.76	13,904.58	2.รอแบ่งเงินรางวัล	
เมษายน	6	3	9	0	448	14,955.00	6,843.00	1,876.20	187.62	1,667.73	49.54	25,579.09	3.ระหว่างจ่ายสินบนรางวัล	
พฤษภาคม	10	2	12	7	453	24,267.00	5,834.95	9,218.90	921.89	1,767.14	350.60	42,360.48	3.ผู้ตรวจของกลางปรากฏว่า ☐ คร ☐ ไม่ตรง	
มิถุนายน	6	1	7	4	456	14,430.00	80.85	3,802.50	380.25	1,308.56	0.00	20,002.16	กับบัญชีของกลาง (463)	
กรกฎาคม	6	0	6	85	377	18,970.00	14.15	9,089.50	911.95	2,031.08	0.00	31,016.68	สาเหตุที่ไม่ตรงเนื่องจาก -	
สิงหาคม	6	0	6	16	367	3,170.00	1.50	975.00	97.50	297.08	0.00	4,541.08		
กันยายน	6	8	14	0	381	69,650.00	18,033.15	3,722.50	372.25	1,887.16	181.50	93,846.56		
รวม	78	25	103	120		267,319.00	134,069.60	32,036.60	3,207.66	13,190.37	612.40	450,435.63		
รวมคดีค้างทั้งหมด					381									

หมายเหตุ เก็บรายละเอียดจากสำนวนคดี (แบบที่ 487)

1.คดีผู้กลาง	249 คดี	ผู้จัดทำ.....ลงวันที่.....
รอขออนุมัติจำหน่ายของกลาง	13 คดี	
รอจำหน่ายของกลาง	19 คดี	นิติกร
รอแบ่งเงินสินบนรางวัล	9 คดี	ผู้สอบทาน.....ลงวันที่.....
รอเบิกจ่ายเงินสินบนรางวัล	7 คดี	
รอครบ 1 ปี นับแต่วันประกาศ	81 คดี	
รอผลคดี (ใบกระท่อม)	120 คดี	
2.คดีตำรวจ	132 คดี	
รอจำหน่ายของกลาง	11 คดี	
รอเบิกจ่ายเงินสินบนรางวัล	1 คดี	
รอครบ 1 ปี นับแต่วันประกาศ	50 คดี	
รอผลคดี	70 คดี	
รวม	381 คดี	

รายงานสรุปผลการตรวจสอบตัดปี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ด้านบุคลากร.....

ตามที่สำนักงานบุคลากรภาคที่ ๔ ได้ทำการตรวจสอบตัดปีด้านบุคลากร..... ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ในระหว่างวันที่ ..... ซึ่งได้ทำการตรวจสอบเสร็จสิ้นแล้ว ผลการตรวจสอบงานคดี งานของกลาง และงานสินบน - รางวัล มีดังนี้

๑. งานคดี

ลำดับที่	เรื่องที่ตรวจสอบ	ผลการตรวจสอบ	ความเห็น/ข้อเสนอแนะ
๑.	สารบบคดี (แบบที่ ๔๘๗)	มีการบันทึกข้อมูลการดำเนินการทางคดีและรายละเอียดของกลางครบถ้วน จากการสุ่มตรวจแฟ้มคดีมีข้อมูลตรงกับในสารบบคดีและมีการบันทึกขั้นตอนทางคดีครบถ้วน	ให้บันทึกขั้นตอนการดำเนินการทางคดีและการดำเนินการกับของกลางให้เป็นปัจจุบัน และให้ตรวจสอบข้อมูลให้ถูกต้องตรงกับสารบบบัญชีของกลาง (แบบ ๔๖๔) อย่างต่อเนื่อง
๒.	แฟ้มคดี	การส่งคดีไปก่อนเป็นไปตามระเบียบ มีเอกสารประกอบแฟ้มคดีครบถ้วน มีคดีค้างดำเนินการจำนวน ๓๘๙ คดี แบ่งเป็น ๑.คดีศุลกากร ๒๕๕ คดี - รอขออนุมัติจำหน่ายของกลาง ๒๑ คดี - รอจำหน่ายของกลาง ๑๔ คดี - รอแบ่งเงินสินบนรางวัล ๑๐ คดี - รอเบิกจ่ายเงินสินบนรางวัล ๗ คดี - รอครบ ๑ ปี นับแต่วันประกาศฯ ๘๑ คดี - รอผลคดี (ใบกระท่อม) ๑๒๒ คดี ๒.คดีตำรวจ ๑๓๔ คดี - รอจำหน่ายของกลาง ๑๓ คดี - รอเบิกจ่ายเงินสินบนรางวัล ๑ คดี - รอครบ ๑ ปี นับแต่วันประกาศฯ ๕๐ คดี - รอผลคดี ๗๐ คดี	กรณีเป็นความผิดตามกฎหมายศุลกากรและเป็นความผิดตามกฎหมายอื่น ซึ่งเป็นการกระทำความผิดเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท และอัตราโทษตาม พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษฯ สูงกว่าอัตราโทษตามกฎหมายศุลกากร หากได้นำผู้ต้องหาและของกลางทั้งหมดส่งพนักงานสอบสวนดำเนินคดีตามประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ.๒๕๖๐ ข้อ ๗ ๐๔ ๐๒ ๐๔ และได้แจ้งผลการประเมินราคาของกลางดังกล่าวเสร็จสิ้นแล้ว เห็นควรให้เสนออนุมัติปิดแฟ้มคดีเพื่อลดปริมาณแฟ้มคดีที่ค้างดำเนินการต่อไป

ลำดับที่	เรื่องที่ตรวจสอบ	ผลการตรวจสอบ	ความเห็น/ข้อเสนอแนะ
๓.	ขั้นตอนการดำเนินการด้านคดี	จากการสุ่มตรวจ การส่งคดีไปก่อนถูกต้องตามเกณฑ์การเปรียบเทียบงดการฟ้องร้อง ตามประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐ และมีเอกสารประกอบคดีครบถ้วน	การดำเนินการด้านคดี ให้ปฏิบัติตามประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐ และคำสั่งกรมศุลกากรที่เกี่ยวข้องโดยเคร่งครัด

๒. งานของกลาง

ลำดับที่	เรื่องที่ตรวจสอบ	ผลการตรวจสอบ	ความเห็น/ข้อเสนอแนะ
๑.	บัญชีของกลาง (แบบที่ ๔๖๔)	มีการบันทึกข้อมูลรายละเอียดของกลาง และขั้นตอนในบัญชีของกลาง (แบบ ๔๖๔) จากการสุ่มตรวจสอบพบว่าข้อมูลรายละเอียดของกลาง (แบบ ๔๖๔) สอดคล้องกับสารบบคดี (แบบ ๔๘๗)	ให้บันทึกรายละเอียดของกลางให้ครบถ้วนและบันทึกขั้นตอนการดำเนินการกับของกลางให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ
๒.	คลังของกลาง	คลังของกลางมั่นคงแข็งแรง การจัดวางเป็นระเบียบป้ายแฟ้มเลขคดีที่ของกลางในคลังครบถ้วน ระบบไฟฟ้าคลังของกลางชำรุด ไม่สามารถเปิดประตูใหญ่คลังของกลางได้ ทำให้ไม่สามารถเคลื่อนย้ายของกลางที่มีขนาดใหญ่ เช่น รถยนต์ของกลาง เข้าและออกจากคลังได้	ควรซ่อมแซมระบบไฟฟ้าคลังของกลางให้สามารถใช้งานได้

ลำดับที่	เรื่องที่ตรวจสอบ	ผลการตรวจสอบ	ความเห็น/ข้อเสนอแนะ
๓.	การดำเนินการกับของกลาง	<p>จากการสุ่มตรวจบางแฟ้มคดีพบว่ามี การขออนุมัติจำหน่ายของกลางถูกต้องตามระเบียบ</p> <p>ของกลางที่ยังมิได้จำหน่ายมี น้ำมันปาล์ม บุหรี่ต่างประเทศ เครื่องเลื่อยโซ่ยนต์ ไฟ บารากุ สารเคมีโซเดียมคลอไรด์</p> <p>ของกลางประเภทรถยนต์มีจำนวนรวม ๗ คัน โดยแบ่งเป็นรถยนต์ความผิดฐานลักลอบจำนวน ๒ คัน และเป็นยานพาหนะที่ใช้ในการกระทำความผิดจำนวน ๕ คัน ซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - คดีถึงที่สุดและพร้อมนำออกจำหน่าย - คัน - อยู่ระหว่างสอบถาม ๖ หน่วยงาน ๕ คัน - รอโจรกรรมรอเจ้าของขอคืน - คัน - อยู่ระหว่างรอผลคดีตำรวจ ๒ คัน - รอครบ ๑ ปีนับแต่ศาลพิพากษา - คัน - อยู่ระหว่างรอกรมฯ อนุมัติจำหน่าย - คัน - กรมฯ อนุมัติแล้วแต่ยังไม่ได้จำหน่าย - คัน 	<p>ให้ดำเนินการกับของกลางโดยเร็ว เพื่อมิให้เกิดความเสียหายและเป็นภาระในการเก็บรักษาและมีให้คดีค้าง</p> <p>คดีตำรวจของกลางที่จำหน่ายถือเงินแทนของได้ให้สอบถามพนักงานสอบสวนที่น่าส่งว่าขัดข้องหรือไม่ หากไม่ขัดข้องให้รีบจำหน่าย ส่วนของกลางที่ไม่สามารถจำหน่ายถือเงินไว้แทนของได้และคดีสิ้นสุดแล้ว ให้ขออนุมัติทำลายหรือส่งมอบให้ส่วนราชการเพื่อมิให้เป็นภาระในการเก็บรักษา</p> <p>ส่วนคดีที่ยังไม่ถึงที่สุดแต่ของกลางไม่สามารถจำหน่ายไปก่อนได้ให้ติดตามสอบถามผลคดีเป็นระยะๆ (ทุก ๓ เดือน) และให้บันทึกสาเหตุไว้ด้วย</p>

๓. งานสินบน-รางวัล

ลำดับที่	เรื่องที่ตรวจสอบ	ผลการตรวจสอบ	ความเห็น/ข้อเสนอแนะ
๑.	การเบิกจ่ายเงินสินบน-รางวัล	พบว่ามี การขออนุมัติถูกต้องตามระเบียบ มีหลักฐานการจ่ายเงินถูกต้องครบถ้วน - รอแบ่งเงินสินบนรางวัล ๑๐ คดี - รอเบิกจ่ายเงินสินบนรางวัล ๖ คดี - รอครบ ๑ ปี นับแต่วันประกาศฯ ๑๓๓ คดี	เมื่อคดีถึงที่สุดแล้ว ให้แบ่งเงินสินบนรางวัล และส่งงานการเงินเพื่อเบิกจ่ายโดยเร็ว หากไม่มีผู้รับให้ดำเนินการแจ้งให้ผู้มีสิทธิรับเงินสินบนและรางวัลให้ถูกต้องตามประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๗ ๐๔ ๐๔ ๑๓ แฟ้มคดีที่ได้รับการอนุมัติให้จ่ายสินบนรางวัลแล้ว และอยู่ระหว่างรอผู้มีสิทธิรับสินบนรางวัลเห็นควรออกประกาศแจ้งให้ผู้มีสิทธิรับสินบนรางวัล ภายใน ๑ ปี เพื่อจะได้ดำเนินการให้งานการเงินผลักเงินดังกล่าวเป็นรายได้แผ่นดินและดำเนินการปิดแฟ้มคดีต่อไป

๔. การใช้งานในระบบงานป้องกันและปราบปราม ระบบงานคดี และระบบของกลาง

ลำดับที่	เรื่องที่ตรวจสอบ	ผลการตรวจสอบ	ความเห็น/ข้อเสนอแนะ
๑.	การบันทึกข้อมูลในระบบงานป้องกันและปราบปราม ระบบงานคดีและระบบของกลาง	มีการดำเนินการบันทึกข้อมูลระบบงานป้องกันและปราบปราม (๑๔๙) ระบบงานของกลาง และระบบงานคดี แต่ข้อมูลระบบงานคดียังบันทึกไม่ครบทุกขั้นตอน	ให้ด้านฯ ถือปฏิบัติตามคำสั่งกรมฯ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ตามหนังสือ กตน. ที่ กค ๐๕๒๓(ก)/๑๙๔ ลงวันที่ ๒๐ เม.ย. ๒๕๕๓ การปฏิบัติงานในระบบงานป้องกันและปราบปราม ระบบงานคดีและระบบของกลาง กรณีมีปัญหาการบันทึกข้อมูลในระบบให้ ประสานศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารหรือ กองสืบสวนและปราบปราม

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจสอบ

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจสอบ

ลงชื่อ .....

ผู้ควบคุมการตรวจตัดปี

ลงชื่อ .....

ผู้ควบคุมการตรวจตัดปี